

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi avoimen datan direktiivin täytäntöönpanoa koskevasta lainsäädännöstä

1159/00.04.00/2020

Kh 09.11.2020 § 379

Valmistelija: hallintosihteeri Juha Rinta-Jouppi

Avoimen datan direktiivin tarkoituksena on edistää julkisen sektorin hallussa olevan tiedon uudelleenkäyttöä kaupallisiin ja muihin kuin kaupallisiin tarkoituksiin. Avoimen datan direktiivi on uudelleenlaadittu direktiivi, jota on edeltänyt julkisen sektorin tietojen uudelleenkäytöstä annettu direktiivi (EY) 2003/98. Keskeiset muutokset koskevat tietyillä toimialoilla toimivien julkisten yritysten hallussa olevia asiakirjoja, julkisin varoin tuotettuja tutkimusaineistoja, tiheästi tai reaaliaikaisesti päivittyvää tietoa (dynaamista dataa) sekä arvokkaita tietoaineistoja.

Hallituksen esityksellä muutettaisiin lakia julkisen hallinnon tiedonhallinnasta (906/2019) ja lakia viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999) sekä säädettäisiin kaksi uutta lakia: laki eräiden julkisten yritysten tietojen uudelleenkäytöstä ja laki julkisin varoin tuotettujen tutkimusaineistojen uudelleenkäytöstä. Esityksen tarkoituksena on panna täytäntöön Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/1024 avoimesta datasta ja julkisen sektorin hallussa olevien tietojen uudelleenkäytöstä (avoimen datan direktiivi), joka on saatettava kansallisesti voimaan 17.7.2021 mennessä.

Hallituksen esityksen tavoitteena on panna kansallisesti täytäntöön avoimen datan direktiivi. Esityksen tavoitteena on lisäksi edistää viranomaisten hallussa olevan tiheästi päivittyvän tiedon ja arvokkaiden tietoaineistojen saatavuutta, julkisten yritysten hallussa olevien asiakirjojen uudelleenkäyttöä sekä julkisin varoin tuotettujen tutkimusaineistojen uudelleenkäyttöä.

Tiedonhallintalakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että arvokkaat tietoaineistot sekä tiheästi tai reaaliaikaisesti päivittyvät tiedot (dynaaminen data) olisivat saatavilla teknisten rajapintojen kautta tai tarvittaessa useana kerralla ladattavana tiedostona.

Julkisuuslakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että tiheästi tai reaaliaikaisesti päivittyvän tiedon olisi oltava saatavissa sähköisessä muodossa. Lisäksi julkisuuslaissa säädettäisiin, että arvokkaiden tietoaineistojen on oltava saatavilla maksutta.

Uudessa laissa eräiden julkisten yritysten tiedon uudelleenkäytöstä säädettäisiin, että julkisen yrityksen, joka sallii hallussaan olevan asiakirjan käytön muuhun tarkoitukseen, olisi noudatettava tiettyjä

edellytyksiä asiakirjan antamisen tavoista ja ehdoista.

Uutta lakia julkisin varoin tuotettujen tutkimusaineistojen uudelleenkäytöstä sovellettaisiin tutkimusaineistoihin, jotka niiden julkaisija on jo asettanut julkisesti saataville digitaalisessa muodossa. Aineistojen olisi muun muassa oltava saatavilla maksutta ja niiden olemassa olevissa esitysmuodoissa ja kielitoisintoina.

Ehdotetuilla muutoksilla on vaikutuksia kuntien toimintaan joko niin, että kunta tai kuntayhtymä tuottaa ja ylläpitää arvokkaita tietoaineistoja tai tiheästi päivittyvää tietoa, tai niin, että kunta omistaa julkisia yrityksiä, joilla on asiakirjoja, joihin ehdotettu laki eräiden julkisten yritysten tietojen uudelleenkäytöstä tulee sovellettavaksi. Kuntien hallussa saattaa olla sellaista tiheästi päivittyvää tietoa, jonka uudelleenkäyttö edellyttäisi rajapinnan toteuttamista. Yksittäisen kunnan kohdalla kyseeseen voi tulla tiedonhallintalain 24 a §:ssä mainittu taloudellinen tai tekninen syy, jonka vuoksi rajapintaa ei tarvitsisi kuitenkaan toteuttaa. Mahdollisuudet ja valmiudet rakentaa erilaisia tietopalveluja ja tuoda tietoa saataville riippuvat paljon kunnan koosta ja käytössä olevista resursseista, jonka vuoksi tiheästi päivittyvän tiedon kohdalla arviointi olisi tehtävä tapauskohtaisesti. Lisäksi kuntien ja kuntayhtymien tuottamia tietoaineistoja voidaan kerätä yhteisiin tietopalveluihin, mikä osaltaan tukee niiden uudelleenkäyttöä ja hyödyntämistä ja vähentää yksittäiselle tiedontuottajalle syntyvää taakkaa. Arvokkaiden tietoaineistojen osalta tarkempia vaikutuksia ei kuitenkaan voida kuntien ja kuntayhtymienkään osalta vielä arvioida.

Lakien on tarkoitus tulla voimaan 17.7.2021.

Kaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallitus toteaa avoimen datan direktiivin täytäntöönpanoa koskevan lakivalmistelun tiedokseen.

Loimaan kaupungilla ei ole tässä vaiheessa lausuttavaa asiassa.

Päätös: Hyväksyttiin.

Pöytäkirjamerkintä:

Talousjohtaja Sari Laine poistui kokouksesta asian käsittelyn aikana klo 20:11.

Asianmukaisesti allekirjoitetusta ja tarkastetusta pöytäkirjasta kirjoitetun otteen oikeaksi todistaa

Loimaalla 16. päivänä marraskuuta 2020

Juha Rinta-Jouppi
pöytäkirjanpitäjä

Liitteet	1	20201012_Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi avoimen datan direktiivin täytäntöönpanoa koskevasta lainsäädännöstä
	2	HE avoimen datan direktiivin täytäntöönpanoa koskevaksi lainsäädännöksi
Jakelu		Valtiovarainministeriö Johtoryhmä

Loimaan kaupunki**Muutoksenhakuohje
kokouspvm.****Pykälät**

Kaupunginhallitus

9.11.2020

368-384

Muutoksenhakukiellot

Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä kuntalain (410/2015) 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa:

Pykälät: 368, 369, 371, 372, 373, 374, 376, 379, 381, 382, 383, 384.

Koska päätöksestä voidaan tehdä kuntalain (410/2015) 134 §:n 1 mom. mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla:

Pykälät: 375, 377, 378, 380.

Lain oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 6 §:n / muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla:

Pykälät ja valituskieltojen perusteet:

Oikaisuvaatimusohje

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen:

Pykälät: 375, 377, 378, 380.

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimus on toimitettava Loimaan kaupungin kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettamisestä, jollei muuta näytetä (HallintoL 59 §). Jos asianosainen on antanut luvan sähköiseen tiedoksiantoon, asiakirja katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettamisestä, jollei muuta näytetä (Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa 19 §). Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa (KuntaL 140 §).

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään

Loimaan kaupunginhallitus
Ylistaronkatu 36, 32200 Loimaa
tai PL 9, 32201 Loimaa
sähköposti: kirjaamo@loimaa.fi
puh. (02) 76 110 (vaihde)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 9:00-15:00.

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti ja se on tekijän allekirjoitettava. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan oikaisua
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella oikaisua vaaditaan.

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero.

Jos oikaisuvaatimuspäätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

Oikaisuohje ja valitusosoitus hankintapäätöksestä (x §) on pöytäkirjassa erikseen.

Valitusoikeus

Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksella vain se, joka on tehnyt alkuperäistä päätöstä koskevan oikaisuvaatimuksen. Mikäli alkuperäinen päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa tähän päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksella myös

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen), sekä
- kunnan jäsen.

Hallintovalituksella päätökseen saa hakea muutosta se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa ja se, jonka valitusoikeudesta laissa erikseen säädetään. Viranomaisen saa hakea muutosta valittamalla myös, jos valittaminen on tarpeen viranomaisen valvottavana olevan yleisen edun vuoksi.

Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella.

Kunnallisvalitus, pykälät: 370

Valitusaika 30 päivää

Hallintovalitus, pykälät:

Valitusaika 30 päivää

Muu valitusviranomaisen:

Osoite:

Pykälät:

Valitusaika x päivää

Valitusaika alkaa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitusaika

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.
Hallintovalitus on tehtävä 30 päivän/ ___ päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä. Hallintovalituksen (tavallinen tiedoksianto) osalta päätöksen katsotaan tulleen viranomaisen tietoon kirjeen saapumispäivänä. Hallintovalituksen (todisteellinen tiedoksianto) asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä, jona päätös on luovutettu asianosaiselle tai hänen lailliselle edustajalleen. Postitse saantitodistusta vastaan lähetetystä asiakirjasta katsotaan asianosaisen saaneen tiedon saantitodistuksen osoittamana aikana.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Käytettäessä hallintovalituksessa todisteellista sähköistä tiedoksiantoa päätös katsotaan annetun tiedoksi, kun asiakirja on noudettu viranomaisen osoittamalta palvelimelta, tietokannasta tai muusta tiedostosta.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä,
- päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Valittajan tulee esittää valituksen perusteet ennen valitusajan päättymistä.

Valitusviranomainen

Kunnallisvalitus tehdään Turun hallinto-oikeudelle.

Turun hallinto-oikeus
Sairashuoneenkatu 2-4, PL 32, 20101 Turku
turku.hao@oikeus.fi
puhelin 029 56 42410
faksi 029 56 42414
<https://oikeus.fi/hallintooikeudet/turunhallinto-oikeus>

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Hallintovalitus tehdään _____ hallinto-oikeudelle ellei erityislaissa ole säädetty muusta valitusviranomaisesta: _____.

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

- 1) päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);
- 2) miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);
- 3) vaatimusten perustelut;
- 4) mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Oikaisuvaatimuksen tekijä saa valittaessaan oikaisuvaatimuspäätöksestä esittää vaatimuksilleen uusia perusteluja. Hän saa esittää uuden vaatimuksen vain, jos se perustuu olosuhteiden muutokseen tai oikaisuvaatimuksen tekemisen määräajan päättymisen jälkeen valittajan tietoon tulleeseen seikkaan.

Valitukseen on liitettävä:

- 1) valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
- 2) selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
- 3) asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Pöytäkirjan nähtäväksi asettaminen

Pöytäkirja on nähtävillä 16.11.2020 alkaen Loimaan kaupungin Ylistaronkadun 36 toimipisteessä ja julkaista samanaikaisesti yleisessä tietoverkossa.

Päätöstä koskevia pöytäkirjanotteita ja liitteitä voi pyytään Loimaan kaupungin kirjaamosta.

Tiedoksianto asianosaisille

Tämä päätös on 16.11.2020 lähetetty postitse tavallisena kirjeenä / saantitodistusta vastaan / luovutettu muulla tavalla, miten:

Vastaanottaja: Ks. ko. pykälän jakelu

Tiedoksiantaja ja virka-asema: Juha Rinta-Jouppi
hallintosihteeri

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireillepanijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään.

